

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-05-16
meddelad i
Nacka

Mål nr M 7562-18

PARTER

Klagande

1. Brf Brunnsviken
Bergshamra Allé 49
170 77 Solna

2. Föreningen kulturvetenskaparna i Stockholms län
Överjärva Gård
170 68 Solna

3. Rikard Höse
Kraus Paviljong
Tivolivägen 70
170 74 Solna

4. Sara Åsbrink
Adress som 3

Motpart

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2018-10-31 i ärende nr 535-43890-2017, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Anmälan om vattenverksamhet för anläggande av våtmark på fastigheten Bergshamra 3:1 i Solna kommun

---

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

Dok.Id 586478

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 69 131 07 Nacka	Sicklastråket 1	08-561 656 40 E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se		måndag – fredag 08:00–16:30

BAKGRUND

Den 18 oktober 2017 inkom Solna kommun med en anmälan om vattenverksamhet för anläggande av våtmark på fastigheten Bergshamra 3:1 i Solna kommun. Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) beslutade den 31 oktober 2018 att förelägga Solna kommun att vidta vissa försiktighetsåtgärder i samband med genomförandet av den anmälda vattenverksamheten.

Brf Brunnsviken, Föreningen kulturvetenskaparna i Stockholms län samt Rikard Höse och Sara Åsbrink har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN

Brf Brunnsviken, Föreningen kulturvetenskaparna i Stockholms län, Rikard Höse och Sara Åsbrink yrkar, som det får förstås, att mark- och miljödomstolen med ändring av länsstyrelsens beslut ska förbjuda den anmälda vattenverksamheten.

UTVECKLING AV TALAN

Brf Brunnsviken har anfört i huvudsak följande till stöd för dess talan. Det finns en uppenbar risk för tvist efter skador på föreningens byggnader och ledningar uppkomna av markrörelser vid omfattande grävarbeten, muddring och tunga transporter som en nyanläggning orsakar. Det är oklart vem som ansvarar för projektet. Namnet på de ansvariga cheferna har hemlighållits för föreningen. Det kan inte uteslutas att kommunen saknat mandat under handläggningen.

Länsstyrelsen har inte tagit tillräcklig hänsyn till Nationalstadsparken, behovet av att säkerhetsanordningen ger ett tillräckligt skydd mot olyckor med barn och för farliga gifter i marken och för att dessa gifter kan spridas. Detta har inte utretts tillräckligt och länsstyrelsen har inte underrättat kommunen. Utredningen är bristfällig. Anmälan från 2017 från Solna till länsstyrelsen avser inte grävning, schaktning, omgrävning av vattendrag eller bortledning av ytvatten. Inte heller någon väg tvärs genom området nämns.

Handläggare vid tekniska nämnden ansökte hos byggnadsnämnden om strandskydd för att bl.a. utveckla en befintlig våtmark. Den beskrivning av anläggningen och den karta som bifogats ansökan stämmer inte med den beskrivning och karta som länsstyrelsen haft som beslutsunderlag. Det innebär att byggnadsnämndens och länsstyrelsens beslut inte grundats på samma underlag och således inte avser samma anläggning.

Ansökningshandlingarna har flera oklarheter. Det finns inte någon aktuell projektplan, skötselplan eller adekvat inventering. Utredningen, vattenflöden och skisser är bristfälliga. Det torde vara svårt att med denna utredning bedöma om mål med ökad mångfald uppnås. Lutningen på marken innebär att en måttlig höjning av vattennivån skulle ge en vattenyta om mer än 5 000 m². Det innebär att det krävs tillstånd för verksamheten. Våtmarkerna och de dagvattendammar som kommunen planerar att anlägga borde rätteligen ses som en helhet. Driftkostnaderna är rätteligen högre.

Det kan föreligga en jävssituation på grund av det täta samarbetet mellan kommunen och länsstyrelsen i detta fall. Brf Brunnsviken har i en skrivelse till Solna kommun begärt att samråd ska genomföras. Solna kommun har inte svarat på denna skrivelse utan bjöd in till ett informationsmöte. Inbjudan till mötet skickades några dagar innan mötet och kommunicerades inte med allmänheten. Även i övrigt var informationen bristfällig. Något grannhörande har inte skett.

Det finns ett betydande och ökande myggproblem i aktuell del av Bergshamra. En våtmark med en stillastående och träskliknande miljö innebär att fler mygg kommer att drabba människor och djur i omgivningen. Detta har inte beaktats.

Föreningen kulturvetenskaparna i Stockholms län har anfört i huvudsak följande till stöd för dess talan. De aktuella projekten medför stor olägenhet för föreningen eftersom föreningens djur är beroende av betet. Länsstyrelsens beslut tar inte hänsyn till det arealbehov som föreningen har eller till att det nu aktuella projektet förutsätter ytterligare en damm som reducerar ytan betesarealen. Det gavs inte

tillfälle att inkomma med synpunkter under länsstyrelsens handläggning. Det finns inte någon befintlig våtmark på platsen. Nationalstadsparken ska skyddas. Ett felkonstruerat vattendike i hagens västra del har orsakat betydande skador på föreningens betesmark. Våtmarksprojektet motverkar således föreningens möjlighet att bedriva verksamhet.

Rikard Höse och **Sara Åsbrink** har anfört i huvudsak följande till stöd för sin talan. På deras fastighet finns ett avtalsservitut för Tele- och VA-ledningar som sträcker sig längs med fastigheten Bergshamra 3:1 i nord-sydlig riktning längs med koloniområdets västra del. De åtgärder som anmälan avser kommer innebära en belastning på marken ovanför denna ledning som kan orsaka skador på ledningen, med följd att deras fastighet skulle bli obebodlig. Kommunen har inte visat att någon skada inte skulle uppkomma. Fastigheten Bergshamra 3:1 är belägen inom Nationalstadsparken. Den sökta åtgärden är inte tillfällig och skulle påverka det historiska landskapet på ett oåterkalleligt sätt.

Anläggandet av en ny ca 300 meter lång gångväg över fastigheten Bergshamra 3:1 kan knappast betraktas som vattenverksamhet. Denna del av beslutet är ny infrastruktur och beslut om en ny väg bör fattas i byggnadsnämnden. Den damm som avses anläggas som reningsdamm öster om koloniområdet har ännu inte anmälts till Länsstyrelsen som ytterligare vattenverksamhet. Eftersom dammarna och vattencirkulationen är ett system måste ett beslut som detta fattas för båda dammarna samtidigt.

Det är uppenbart att det finns risk för tvister på grund av skador på fastigheter i området. Det kan inte uteslutas att den planerade åtgärden medför en ökad förekomst av myggor. Det aktuella området är ingen egentlig våtmark utan har blivit en sådan beroende på ett tidigare, av kommunen, uppfört felkonstruerat dagvattendike.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

För vattenverksamhet krävs enligt 11 kap. 9 § miljöbalken som huvudregel tillstånd. Enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken jämförd med 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. är det emellertid för vissa uppräknade vattenverksamheter tillräckligt att verksamheten anmäls till tillsynsmyndigheten. Enligt punkten 1 nämnda bestämmelse är det tillräckligt att anmälan görs för verksamhet som innebär anläggande av våtmark där vattenområdet har en yta som inte överstiger 5 hektar.

Reglerna om anmälningsplikt infördes eftersom tillståndsförfarandet för mindre vattenverksamheter upplevdes som onödigt betungande (prop. 2004/05:129 s. 69). Utgångspunkten är därmed att de i 19 § nyss nämnda förordning uppräknade vattenverksamheterna typiskt sett utgör sådana mindre vattenverksamheter för vilka det anses vara tillräckligt med ett förenklat förfarande. Tillståndsmyndigheten kan dock enligt 23 § första stycket 2 b samma förordning förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd om det behövs med hänsyn till verksamhetens påverkan på miljön eller enskilda intressen.

Påverkan på enskilda intressen

När det gäller påverkan på enskilda intressen framgår det av motiven att en verksamhet, för att anses anmälningspliktig, inte får ha någon påverkan av betydelse på närliggande fastigheter och att denna påverkan inte blir föremål för tvist. Av motiven framgår vidare att en tvist bör lösas av en miljödomstol och med civil-rättsliga utgångspunkter eftersom sådana tvister inte kan avgöras i ett anmälningsärende (se prop. 2004/05:129 s. 69). Med civilrättsliga utgångspunkter avses främst sådana civilrättsliga frågor om tvångsrätt, ersättning och inlösen som tillsynsmyndigheten enligt 23 § andra stycket förordningen om vattenverksamhet m.m. särskilt ska beakta vid bedömningen av verksamhetens påverkan på enskilda intressen (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 24 november 2016 i mål nr M 2444-16, jfr samma domstols dom den 8 juni 2016 i mål nr M 9061-15).

I detta fall utgörs de enskilda intressena främst av risker för skador på närliggande fastigheter, verksamheter och ledningar samt faror för barn och myggrelaterade problem. Mark- och miljödomstolen instämmer i de bedömningar som länsstyrelsen har gjort beträffande dessa intressen.

Påverkan på allmänna intressen

När det gäller den anmälda verksamhetens påverkan på allmänna intressen konstaterar mark- och miljödomstolen att våtmarken utmynnar i Brunnsviken och att vattenförekomsten har otillfredsställande ekologisk status, inte uppnår god kemisk status och att miljökvalitetsnormen är god ekologisk status 2027. I likhet med länsstyrelsen bedömer domstolen att den anmälda verksamheten kan förväntas öka möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormen och inte skulle innebära en negativ påverkan på den kemiska statusen. De risker som finns avseende eventuella föroreningar i marken kan tillräckligt motverkas genom de skyddsåtgärder som länsstyrelsen beslutat om.

Mark- och miljödomstolen, som bedömer att det inte förekommit några formella fel under handläggningen av ärendet, instämmer därmed i den bedömning som länsstyrelsen har gjort i sak. Vad klagandena har anfört i mark- och miljödomstolen medför inte någon annan bedömning. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-2)

Överklagande senast, med hänsyn till mellankommande helgdag, den 7 juni 2019.
Prövningstillstånd krävs.

Viktor Kamlin

Annika Billstein Andersson

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Viktor Kamlin, ordförande, och tekniska rådet Annika Billstein Andersson. Tingsnotarien Josefine Lundström har handlagt målet.